

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Jaroslava Vlašína a soudců JUDr. Petra Průchy a JUDr. Milana Kamlacha v právní věci žalobce: **H. S. C.**, zastoupeného advokátem Mgr. Markem Sedlákem, Václavské nám. 21, Praha 1, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, o přezkoumání rozhodnutí žalovaného ze dne 30. 7. 2008, č. j. MV-53715-6/OAM-2008, o kasační stížnosti žalovaného proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 9. 4. 2009, č. j. 11 Ca 304/2008 – 65,

t a k t o :

Rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 9. 4. 2009, č. j. 11 Ca 304/2008 – 65, **se zrušuje** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Včas podanou kasační stížností napadl žalovaný (dále též „stěžovatel“) v záhlaví uvedený rozsudek Městského soudu v Praze, kterým bylo zrušeno jeho rozhodnutí ze dne 30. 7. 2008, č. j. MV-53715-6/OAM-2008. Žalovaný tímto rozhodnutím zamítl odvolání žalobce proti usnesení Policie České republiky, Ředitelství služby cizinecké policie, ze dne 5. 5. 2008, č. j. CPR-3710/ČJ-2008-9CPR-T262, o zastavení řízení o žalobcově žádosti o vydání nového rozhodnutí, jímž se ruší platnost rozhodnutí o správním vyhoštění. Městský soud v Praze vycházel z následujícího skutkového stavu:

Rozhodnutím Oblastního ředitelství služby cizinecké a pohraniční policie Praha, ze dne 27. 4. 2004, č. j. SPP-1563/PH-OPK3-SV-2004, bylo žalobci uloženo správní vyhoštění s dobou platnosti na 5 let, tj. do dne 27. 4. 2009, a byla mu určena lhůta k vycestování z území České republiky do dne 27. 5. 2004. Podle odůvodnění tohoto rozhodnutí žalobce vstoupil na území České republiky mimo hraniční přechod a zde se zdržoval neoprávněně bez platného víza i cestovního dokladu.

Dne 5. 3. 2008 žalobce podle ust. § 122 odst. 6 písm. a) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů

(dále jen „zákon o pobytu cizinců“) požádal o vydání nového rozhodnutí, kterým se ruší platnost rozhodnutí o správním vyhoštění. Žalobce zde uvedl, že je otcem nezletilé A. S. narozené dne 7. 2. 2002, státního občanství České republiky. Ke své dceři má opravdu citový vztah a na její výchově a budoucnosti mu velmi záleží.

Na výzvu správního orgánu k doložení, v jaké výši a jak často na výživu a výchovu nezletilé přispívá, zda bydlí ve společné domácnosti nebo zda a jak často nezletilou navštěvuje, žalobce prostřednictvím svého právního zástupce v dopise ze dne 4. 4. 2008 uvedl, že ke své dceři má citový vztah jako každý řádný rodič, na její výchově a budoucnosti mu samozřejmě velmi záleží. Vzhledem k tomu, že vycestoval z území České republiky, nesdílí v současné době se svojí dcerou společnou domácnost a nemá ji ani možnost navštěvovat. Dále předložil čestné prohlášení K. S. ze dne 27. 3. 2008, v němž uvedla, že žalobce pravidelně finančně přispívá na výchovu a výživu nezletilé A. S. Žalobce je v současné době ve Vietnamu, ale jsou spolu v intenzivním kontaktu. Na výchově dcery se žalobce podílí rovněž materiálně a příležitostně jí zasílá dárky.

Usnesením ze dne 5. 5. 2008, č. j. CPR-3710/ČJ-2008-9CPR-T262, prvoinstanční správní orgán Policie České republiky, Ředitelství služby cizinecké policie, řízení o žádosti o vydání nového rozhodnutí zastavil na základě ust. § 102 odst. 4 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, ve znění pozdějších předpisů, s odůvodněním, že nebyly splněny podmínky ust. § 122 odst. 5 písm. a) zákona o pobytu cizinců.

Toto rozhodnutí napadli žalobce i K. S. odvoláním. Současně předložili písemné vyjádření K. S. ze dne 17. 5. 2007, podle něhož žalobce na dítě řádně přispívá a chce je vychovat. Žalovaný jejich odvolání rozhodnutím ze dne 30. 7. 2008, č. j. MV-53715-6/OAM-2008, zamítl. Konstatoval, že kromě dvou předložených písemných prohlášení neprojevila matka nezletilé zájem o probíhající řízení. Žalobce ani na výzvu správního orgánu nepředložil doklady o kontaktu mezi ním a dcerou nebo její matkou, případně o příspěvcích finančního a materiálního charakteru, z nichž by byly jeho zájem a péče o dceru zřejmé. Podle dostupných evidenčních údajů žalobce se svojí dcerou nikdy nevedli společnou domácnost, neboť od ledna 2007 do ledna 2008, kdy žalobce opustil Českou republiku, byl ubytován v přijímacím a pobytovém středisku pro žadatele o mezinárodní ochranu. Žádost žalobce nebyla z tohoto důvodu posouzena podle ust. § 122 odst. 6 písm. a) zákona o pobytu cizinců, neboť není rodinným příslušníkem občana Evropské unie ve smyslu ust. § 15a odst. 1 písm. b) citovaného zákona. Žalovaný dospěl k závěru, že práva nezletilé nemohou být vydaným usnesením dotčena. Právní postavení cizince zůstává před i po jeho vydání stejné. I vzhledem k tomu, že žalobce opustil území České republiky po více než třech a půl letech od vydání rozhodnutí o správním vyhoštění a teprve poté, kdy byl za maření výkonu tohoto rozhodnutí pravomocně odsouzen, se žalovaný přiklonil k názoru prvoinstančního správního orgánu, že nebyla splněna podmínka pomínutí důvodů, které vedly k vydání rozhodnutí o správním vyhoštění.

Dle Městského soudu v Praze v daném případě nebylo sporu o tom, že byla naplněna podmínka uplynutí poloviny doby platnosti správního vyhoštění, avšak podmínku pomínutí důvodů vydání rozhodnutí o správním vyhoštění správní orgány obou stupňů za splněnou nepovažovaly. Z ustanovení § 122 odst. 6 zákona o pobytu cizinců přitom nevyplývá, že by se vztahovalo jen na důvody vydání rozhodnutí o správním vyhoštění, které mohou samy o sobě pomínout (zaniknout); naopak je zřejmé, že předpokládá možnost pomínutí veškerých důvodů obsažených v ust. § 119 zákona o pobytu cizinců. Zde je nutné vycházet ze smyslu a účelu rozhodnutí o správním vyhoštění, jímž je zájem státu na tom, aby na jeho území nevníkaly a nepobývaly nežádoucí osoby, které by mohly ohrožovat jeho bezpečnost, celistvost či veřejný pořádek. Pomínutí důvodů vydání správního rozhodnutí o vyhoštění cizince

pak nastává v situaci, kdy vzhledem ke všem okolnostem případu, jakož i vzhledem k případným novým skutečnostem, již nedochází k ohrožení zájmů státu a ponechání rozhodnutí o správním vyhoštění cizince v platnosti již neplní svůj účel.

Městský soud v Praze zde vycházel z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 11. 2007, č. j. 1 As 39/2007 - 72, podle něhož je nutné v případě žádosti cizince o zrušení rozhodnutí o správním vyhoštění posuzovat nejen konkrétní okolnosti případu, ale zejména i nové skutečnosti (zpravidla uvedené v žádosti), pro něž se cizinec domnívá, že již pominuly důvody jeho správního vyhoštění. Mezi takové skutečnosti náleží bezesporu i možný zásah do rodinného a soukromého života cizince, který by další výkon rozhodnutí o správním vyhoštění mohl způsobit. Tvrzený nepřiměřený zásah do soukromého a rodinného života cizince musí být posouzen nejen v případě rozhodování o uložení správního vyhoštění, ale rovněž v případě rozhodování o žádosti cizince o zrušení takového rozhodnutí. Odmítnutí zabývat se takovým zásahem (resp. jakoukoliv novou skutečností vzniklou po vydání rozhodnutí o správním vyhoštění) nemá oporu v zákoně. Správní orgán rozhodující o takové žádosti cizince je povinen vypořádat se se všemi námitkami, které cizinec uvádí. Tvrzený zásah do soukromého a rodinného života je přitom povinen posoudit z hledisek uvedených v zákoně o pobytu cizinců a hledisek vyplývajících z judikatury Evropského soudu pro lidská práva (viz např. Moustaquim proti Belgii, rozsudek ze dne 18. února 1991, Series A, č. 193; Boultif proti Švýcarsku, stížnost č. 54273/00, ECHR 2001-IX).

Názor žalovaného, že nebyl povinen se přiměřeností zásahu do soukromého a rodinného života zabývat, pokud se poměry nezletilé dcery žalobce před a po vydání rozhodnutí o správním vyhoštění nezměnily, a nebyly prokázány nově vzniklé rodinné vazby, neshledal Městský soud v Praze důvodný pro jeho předčasnost. Správní orgány daly vydanými rozhodnutími najevo, že se žádostí žalobce meritorně zabývat nehodlají, neboť neodůvodňuje zahájení nového řízení. Městský soud v Praze na základě uvedeného dospěl k závěru, že rozhodnutí žalovaného je nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů. Napadené rozhodnutí proto zrušil podle ust. § 78 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), a věc žalovanému vrátil k dalšímu řízení.

Podanou kasační stížností napadl stěžovatel rozsudek Městského soudu v Praze z důvodu podle ust. § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. Podle stěžovatele soud dospěl k nesprávnému závěru, neboť nevycházel z obsahu napadeného rozhodnutí. Žalobce je podle rodného listu vystaveného dne 20. 11. 2006 otcem A. S. narozené dne 7. 2. 2002. S nezletilou však nikdy nesdílel společnou domácnost, nelze na něj tedy pohlížet jako na rodinného příslušníka občana Evropské unie, jak je definován v ust. § 15a zákona o pobytu cizinců. O existenci své dcery se nezmínil ani v průběhu řízení o udělení mezinárodní ochrany probíhajícího od 9. 1. 2007 do 23. 1. 2008. V době po uznání otcovství souhlasným prohlášením rodičů žalobce pobýval v přijímacím středisku Vyšší Lhoty, posléze v pobytovém středisku Kostelec nad Orlicí. Dne 9. 5. 2007 se žalobce přihlásil k pobytu na privátu na adrese M. 6, P. 9 – P., přičemž jeho dcera s matkou bydlely na adrese R. 252/6, T., P. a poté na adrese M. Š. 655, T. p., B. Stěžovatel má tedy za jednoznačně prokázané, že žalobce nepobýval ve společné domácnosti se svou nezletilou dcerou. Z dalších podkladů založených ve spisu (čestné prohlášení paní K. S. ze dne 27. 3. 2008 a jejího prohlášení ze dne 17. 5. 2007 pro Okresní soud ve Frýdku Místku) nevyplývá, že by docházelo k osobnímu kontaktu žalobce s jeho dcerou. Ani na výzvu správního orgánu žalobce žádné doklady prokazující opak nedoložil. Stěžovatel proto dospěl k závěru, že práva nezletilé nebudou vydaným usnesením dotčena, neboť se s otcem nestýkala a nebyla k němu citově vázána, finanční a materiální zabezpečení jí může žalobce poskytovat i v době svého pobytu v zahraničí.

Stěžovatel má za to, že se Městský soud v Praze dostatečně neseznámil s obsahem správního rozhodnutí a spisu, neboť jinak by nemohl zaujmout názor, že stěžovatel nedostatečně zjistil skutečný stav věci a jeho rozhodnutí je nepřezkoumatelné. Stěžovatel odkázal na odůvodnění správního rozhodnutí, v němž jsou dopady do rodinného a soukromého života žalobce zkoumány a závěry správního orgánu řádně odůvodněny. Stěžovatel shledal v postupu soudu rozpor s ust. § 75 odst. 1 s. ř. s. a ust. § 77 odst. 2 s. ř. s. Na základě uvedeného stěžovatel navrhl, aby Nejvyšší správní soud rozsudek Městského soudu v Praze zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení. Současně požádal o přiznání odkladného účinku podané kasační stížnosti.

Ve svém vyjádření ke kasační stížnosti se žalobce ztotožnil se závěry Městského soudu v Praze. Svou argumentaci ohledně nutnosti zkoumání zásahu do soukromého a rodinného života opřel dále o rozsudek Evropského soudního dvora ve věci *Mettock a další* C-127/2008. Podle žalobce není z kasační stížnosti zřejmé, jaká právní otázka měla být nesprávně posouzena a proč. Argumenty stěžovatele jsou zaměřeny spíše proti zjištěnému skutkovému stavu a nesouhlasu stěžovatele s jeho hodnocením Městským soudem v Praze. Podle názoru žalobce meritum sporu spočívá v tom, co mělo být správním orgánem posouzeno, jak měl správní orgán postupovat, aby byl zjištěn skutkový stav věci, a jaké podklady si měl pro své rozhodnutí opatřit. Žalobce navrhl zamítnutí kasační stížnosti.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek Městského soudu v Praze z hlediska uplatněného stížního bodu, jakož i ve smyslu ust. § 109 odst. 3 s. ř. s., a po posouzení věci dospěl k závěru, že kasační stížnost je důvodná.

Stěžovatel jako důvod své kasační stížnosti označil ust. § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. Namítl, že Městský soud v Praze nesprávně posoudil otázku, zda se stěžovatel náležitě zabýval přiměřeností zásahu do žalobcova soukromého nebo rodinného života, který by další výkon rozhodnutí o správním vyhoštění mohl způsobit, či zda je napadené správní rozhodnutí v tomto bodě nutno považovat za nepřezkoumatelné.

Nejvyšší správní soud předně konstatoval, že ačkoli žalobce podal žádost o zrušení platnosti rozhodnutí o správním vyhoštění podle ust. § 122 odst. 6 písm. a) zákona o pobytu cizinců, správní orgány obou stupňů posoudily jeho žádost podle ust. § 122 odst. 5 písm. a) tohoto zákona.

Podle odstavce 6 citovaného ustanovení je totiž oprávněn požádat o nové rozhodnutí, kterým se ruší platnost rozhodnutí o správním vyhoštění, občan Evropské unie nebo jeho rodinný příslušník. Podle ust. § 15a odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců se rodinným příslušníkem občana Evropské unie pro účely tohoto zákona rozumí jeho rodič, jde-li o občana Evropské unie mladšího 21 let, kterého vyživuje a se kterým žije ve společné domácnosti. Nejvyšší správní soud se zde ztotožnil se závěrem žalovaného, že žalobce nelze považovat za rodinného příslušníka občana Evropské unie ve smyslu ust. § 15a odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců, neboť, jak bylo zjištěno ve správním řízení, se svojí nezletilou dcerou nežil ve společné domácnosti ani v době, kdy pobýval na území České republiky. Tuto skutečnost ani sám žalobce nezpochybnil.

Nejvyšší správní soud zde poznamenává, že pokud by žádost žalobce byla posouzena podle ust. § 122 odst. 6 písm. a) zákona o pobytu cizinců, bylo by takové správní rozhodnutí vyloučeno ze soudního přezkumu na základě ust. § 171 odst. 2 zákona o pobytu cizinců.

Podle § 122 odst. 5 písm. a) zákona o pobytu cizinců policie může na žádost cizince vydat nové rozhodnutí, kterým zruší platnost rozhodnutí o správním vyhoštění, jestliže pominuly důvody jeho vydání a uplynula polovina doby, po kterou nelze cizinci umožnit vstup na území.

K problematice posuzování pominutí důvodů vydání rozhodnutí o správním vyhoštění cizince a nutnosti zohlednit přitom i možný zásah do rodinného a soukromého života cizince, který by další výkon rozhodnutí o správním vyhoštění mohl způsobit, se Nejvyšší správní soud již podrobně vyjádřil v rozsudku ze dne 22. 11. 2007, č. j. 1 As 39/2007-72, www.nssoud.cz, jehož závěry citoval Městský soud v Praze ve svém rozhodnutí.

Nejvyšší správní soud v tomto rozsudku zdůraznil, že povinnost správního orgánu zkoumat případnou nepřiměřenost zásahu do soukromého a rodinného života neznamená, že by byl správní orgán povinen vždy k takové námitce (např. uzavření manželství) rozhodnutí o správním vyhoštění zrušit: zda tak učiní je věcí jeho správního uvážení. Při této své činnosti však nesmí vybočit z mezí daných zákonnou úpravou a je povinen vypořádat se se všemi námitkami, které cizinec ve své žádosti uvádí.

V projednávaném případě Nejvyšší správní soud nepřisvědčil závěru Městského soudu v Praze, že se žalovaný přiměřeností zásahu do soukromého a rodinného života žalobce odmítl zabývat, a jeho rozhodnutí je nepřezkoumatelné.

Podle ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu je nepřezkoumatelnost pro nedostatek důvodů založena na nedostatku důvodů skutkových, nikoliv na dílčích nedostatecích odůvodnění správního rozhodnutí. Musí se přitom jednat o vady skutkových zjištění, o něž správní orgán opírá své rozhodovací důvody. Za takové vady lze považovat případy, kdy správní orgán opřel rozhodovací důvody o skutečnosti v řízení nezjišťované, případně zjištěné v rozporu se zákonem, anebo případy, kdy není zřejmé, zda vůbec nějaké důkazy byly v řízení provedeny (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Ads 58/2003 - 75, publ. pod č. 133/2004 Sb. NSS.).

Žalovaný v odůvodnění svého rozhodnutí uvedl, že K. S. ani žalobce blíže neupřesnili výši jeho příspěvků na výchovu a výživu dcery, dále nepředložili ani doklady o kontaktu mezi žalobcem a jeho dcerou. Žalovaný zdůraznil, že žalobce se svojí dcerou nikdy nesdílel společnou domácnost. Rovněž poukázal na to, že žalobce se v průběhu řízení o správním vyhoštění ani v řízení o jeho druhé žádosti o udělení mezinárodní ochrany ze dne 9. 1. 2007 o své nezletilé dceři nezmínil. Nejvyšší správní soud zde podotýká, že rodný list byl vystaven dne 20. 11. 2006, žalobce tedy již musel v této době o existenci své dcery vědět. Žalovaný na základě uvedeného konstatoval, že se žalobce s dcerou nestýkal ani v době jeho pobytu v České republice, finanční i materiální zajištění může své dceři poskytovat i za svého pobytu v zahraničí.

Z rozhodnutí žalovaného je tak zcela zřejmé, z jakých faktů při posouzení rodinných poměrů žalobce vycházel, přičemž výše uvedené skutečnosti žalobce v průběhu správního řízení nezpochyboval. Žalovaný dále náležitě objasnil, na základě jakých úvah dospěl k závěru, že další výkon rozhodnutí o správním vyhoštění nemůže představovat nepřiměřený zásah do soukromého a rodinného života žalobce.

Nejvyšší správní soud závěrem poznamenává, že rozsudek Evropského soudního dvora ve věci *Metock a další* C-127/2008 ze dne 25. 7. 2008, na který odkazoval žalobce ve svém vyjádření ke kasační stížnosti, na projednávanou věc nedopadá, neboť v citované věci byla řešena otázka, zda směrnice přiznává státním příslušníkům třetích zemí, kteří jsou rodinnými příslušníky občana Unie, kterého v tomto členském státě doprovázejí nebo následují, právo na vstup či pobyt

v hostitelském členském státě bez ohledu na jejich místo či podmínky pobytu před vstupem na území uvedeného členského státu. Samotné problematiky posuzování zásahu do soukromého nebo rodinného života cizince při výkonu rozhodnutí o správním vyhoštění se však tato věc nedotýká.

Nejvyšší správní soud proto uzavřel, že Městský soud v Praze chybně posoudil otázku, zda rozhodnutí žalovaného bylo v části hodnocení přiměřenosti zásahu do žalobcova soukromého nebo rodinného života v případě ponechání rozhodnutí o správním vyhoštění v platnosti nepřezkoumatelné, čímž zatížil své rozhodnutí vadou podle ust. § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. Nejvyšší správní soud proto napadený rozsudek Městského soudu v Praze podle ust. § 110 odst. 1 s. ř. s. zrušil a věc vrátil tomuto soudu k dalšímu řízení. V něm je soud dle ust. § 110 odst. 3 s. ř. s. vázán právním názorem výše uvedeným.

Ve vztahu k návrhu stěžovatele na přiznání odkladného účinku podané kasační stížnosti Nejvyšší správní soud uvádí, že s ohledem na rozhodnutí ve věci samé již o tomto návrhu samostatně nerozhodoval.

V novém rozhodnutí rozhodne Městský soud v Praze i o nákladech řízení o kasační stížnosti (§ 110 odst. 2 s. ř. s.).

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3 s. ř. s.).

V Brně dne 3. února 2010

JUDr. Jaroslav Vlašín
předseda senátu